

Hugs & Food

VÆRESTED FOR HJEMLØSE

ÅRSSKRIFT 2018

INDHOLD

- 04 FORORD
- 09 STEDET, HVOR DE HJEMLØSE FØLER SIG HJEMME
- 12 SMIDT UD SOM SKRALD
- 16 BRØD ER EN AF DE STØRSTE OPFINDELSER
- 22 PROJEKT "BRUGER I ARBEJDE" GIVER INDHOLD OG MOD TIL AT DRØMME
- 26 JEG VIL ALDRIG HELT FORSTÅ
- 30 KURSEN VAR SAT PÅ SANDMANDENS KUTTER
- 34 PORTRÆT AF EN FRIVILLIG
- 37 TID TIL FORDYBELSE
- 39 VI TAGER AFSKED PÅ HVER VORES SPROG

"Når et menneske sætter sin lid til os, så gør vi alt, hvad vi kan for at hjælpe – og nogen gange kræver det, at vi tænker alternativt og eksperimenterende," skriver Justine Mitchell, der er daglig leder af Hugs & Food.

FORORD

Jeg vil gerne benytte lejligheden i dette årsskrift til at sige tak til de mange fantastiske mennesker, vi møder hver eneste dag ved værestedet. Tak fordi I viser os, socialarbejdere, en tillid og tør åbne jer op for os. I betror os meget af den smerte, som I bærer rundt på og lukker os ind i det mest private af jeres liv. Uden jeres respekt for vores arbejde, kunne vi slet ikke arbejde, som vi gør ved Hugs & Food, hvor vi ofte går det længere i det sociale arbejde, end de konventionelle rammer rækker til. Når et menneske sætter sin lid til os, så gør vi alt, hvad vi kan for at hjælpe – og nogen gange kræver det, at vi tænker alternativt og eksperimenterende.

Det projekt som jeg personligt er allermest stolt af i 2018 er vores podcast-projekt Først og fremmest er jeg et menneske, som er en serie på fire afsnit om livet på gaden fortalt af hjemløse. Som eksperter i deres eget liv kommer de hver især med konkrete eksempler fra gaden og åbner op for deres refleksioner omkring hjemløshed.

Som daglig leder bliver jeg ofte inter-

viewet til diverse artikler eller blander mig i debatten som fagperson, men det har altid føltes lidt hult at skulle udtale mig som ekspert. For mig har det været vigtigt også at give plads til de hjemløses stemme samtidig med, at der er en hårdfin balance mellem at udstille og give et talerør. Derfor gør vi os generelt mange overvejelser, når vi involverer brugerne af værestedet i journalistiske projekter.

Podcast-projektet blev et stærkt og gribende eksempel på, at vi som mennesker sætter hinanden i bås og ofte glemmer, at vi er mennesker før alt andet – før andre mærkater, som i øvrigt måske er helt forkerte. Jeg er så stolt af de tre, som deltog i projektet, at de havde mod på, med egne ord, at dele ud af deres barske og til tider umenneskelige erfaringer fra livet på gaden. Det kan ikke siges bedre, end de tre mænd gør. I er i sandhed eksperter i jeres eget liv, og jeg er bæret over, at I ville lægge jeres stemmer til.

Hver eneste dag møder vi mennesker, som kæmper med komplekse sociale

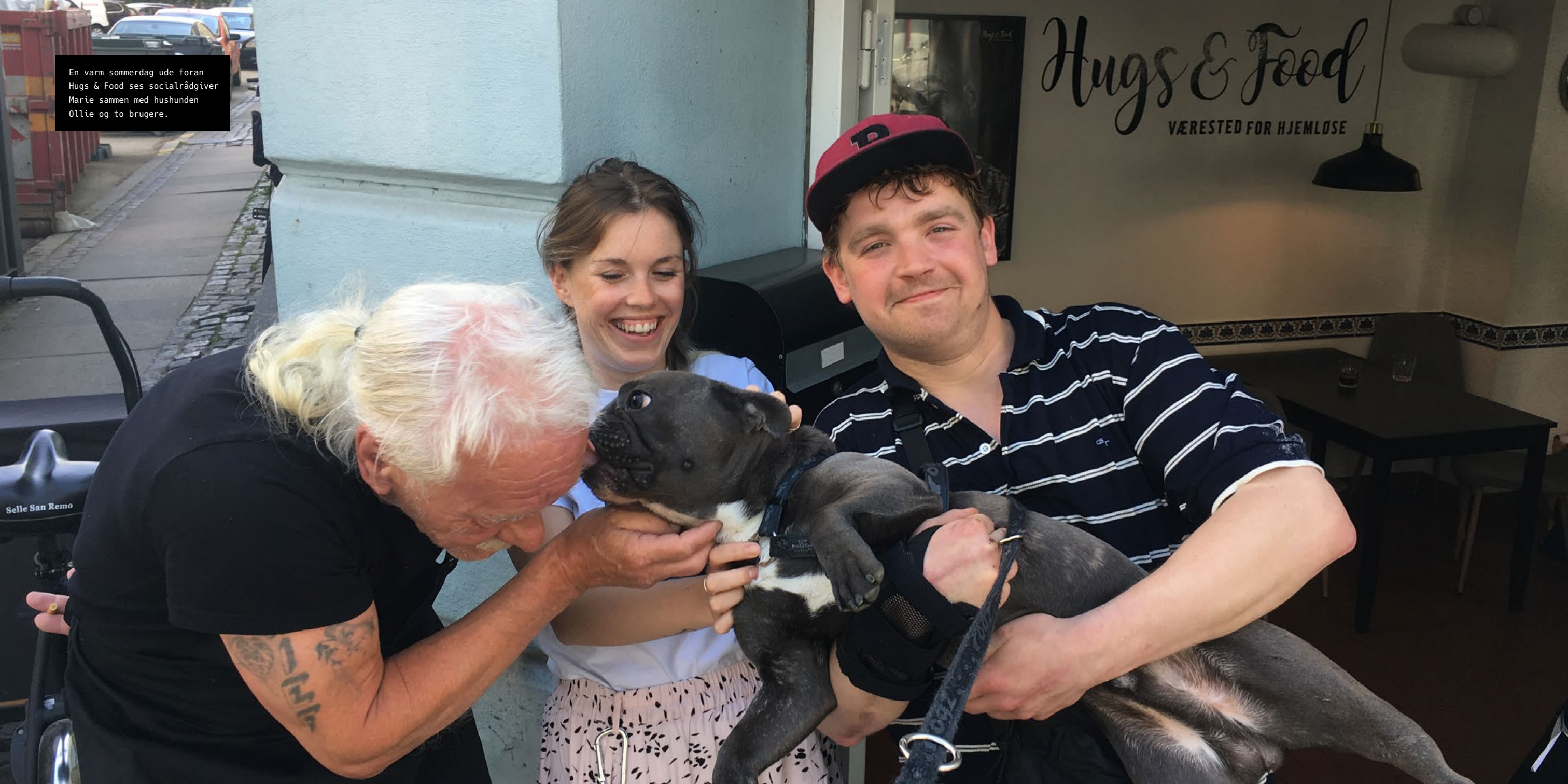
problemstillinger, kæmper mod et system, med deres misbrug og med skylden og skammen over ikke at lykkes. Men vi ser også mennesker, som er villige til at række ud efter hjælpen og tage imod. Mennesker, der på mange måder er ukuelige, der rejser sig op, når de er faldet og gør det igen og igen, og som fortsat har en drøm om at ændre deres tilværelse og komme ud af hjemløshed. Vi følger med, nogen gange i tættere og længere forløb ad gangen, og det er ikke altid, at tingene går, som vi gerne vil have det. Det er tit et skridt frem og to tilbage, som vi plejer at sige det, men så længe den hjemløse ønsker vores hjælp, står vi til rådighed som en kontinuerlig støtte.

2018 har været endnu et år, hvor vi har mødt mange skæbner, mennesker, der har mistet alt, hver enkelt er unik, og vores møde med dem har sat sit aftryk hos os som socialarbejdere. Vi husker jer og de oplevelser, vi har delt.

- Justine Mitchell, daglig leder af Hugs & Food

En varm sommerdag ude foran Hugs & Food ses socialrådgiver Marie sammen med hushunden Ollie og to brugere.

STEDET HVOR DE HJEMLØSE FØLER SIG HJEMME

Jeg ville gerne vise omverdenen, at der findes steder, hvor de hjemløse føler sig hjemme

I de første måneder af 2017 spurgte min gode ven Jeppe Hedaa, om jeg ville hjælpe med at skabe et nyt navn og ny visuel identitet for Den Sorte Gryde. Min baggrund som designer skulle kvalificere mig. Og efter et møde med Justine Mitchell og Marie Christiansen var der ingen tvivl om, at jeg gerne ville investere min tid i projektet. Resultatet blev til det Hugs & Food, vi kender i dag.

Processen undervejs, med besøg i værestedet og snakken med brugerne, var meget berigende for mig. Jeg har aldrig være den frivillige type, men jeg oplevede en stigende lyst til at hjælpe til med det, jeg nu er god til. Derfor spurgte jeg Justine, om jeg måtte lave en dokumentarfilm om Hugs & Food.

Jeg ville gerne vise omverdenen, at der findes steder, hvor de hjemløse føler sig

hjemme. Og den bedste måde at vise det på, var at følge værestedet og dets aktiviteter gennem et helt år. Filmen skulle tage udgangspunkt i den positive fortælling. Vise når socialt arbejde lykkes. Vise at en hjemløs' hverdag er andet end alkohol og stoffer, ensomhed og fornedring.

Vi blev enige om præmisserne. Ingen skulle filmes, hvis de ikke havde lyst. Ingen skulle presses til at fortælle mere, end de kunne stå indenfor. Ofte besøgte jeg Hugs & Food alene med mit kamera. Det gav en intimitet og tryghed for brugerne. Jeg talte fint med dem alle sammen, og det varede ikke længe, før de abstraherede for kameraets tilstedeværelse. De var meget åbne på hver sin måde. Nogle meget frembrusende, og andre blot med et glimt i øjet.

Måden jeg lavede dokumentaren på, var som 'en flue på væggen'. Jeg var tilstede og optog virkeligheden. Det betyder, at der ikke har været noget manus. Derfor blev den endelige film først skabt i klippeprocessen. Der var rigtig mange timers optagelser, som skulle koges ned til godt en halv time. Det var i den proces historien formede sig, og de enkelte karakterer kom til live. Og til min egen overraskelse, kom filmen i høj grad til også at blive et portræt af Justine og Marie – ikke fordi det var planlagt, men fordi filmen ville det.

En stor tak til alle i Hugs & Food, fordi jeg fik lov til at føle mig hjemme.

Af Joachim Rosenstand, adjunkt på Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og indehaver af Storyland.

Dokumentarfilmen om
Hugs & Food af Joachim
Rosenstand kan ses på
www.hugsandfood.com

Det kan være svært at holde egenhygiejnen, når man lever på gaden. Derfor benytter flere af brugerne sig af muligheden for enten at låne en barbermaskine eller få hjælp til at trimme skæg og hårløkker af en medarbejder.

Hugs & Food har åbnet alle hverdage kl. 11-14 for hjemløse, som kan komme forbi og få et gratis måltid sund, nærende mad.

SMIDT UD SOM SKRALD

Oana forlod Rumænien og sin 14-årige søn i håbet om at finde et arbejde

Af Mette Sørensen

Mens solen brænder det sidste grønne ud af H.C. Ørstedsparkens græs og efterlader det gult, i det mange af os husker som den længste og varmeste sommer i mands minde, trækker en flok mænd og kvinder hen mod det nordøstlige hjørne af parken. I skyggen under et stort træ holder to Christianiacykler parkeret. De er pakket med vand, kaffe, te, mad og en voksdug, og ved deres side står to socialarbejdere klar til et dele det, der for mange af de fremmødte er dagens eneste måltid, ud.

Det er femte år i træk at værestedet Hugs & Food i juli måned bryder de vante rammer i lokalerne på Turesensgade i Indre By og trækker over i parken for at dele mad og drikke ud til omkring 50 hjemløse om dagen. Det er en særlig gruppe hjemløse, der kommer her. De

fleste er udenlandske, og fordi de som regel ikke har lovligt ophold i Danmark, er de fleste andre døre lukkede. Det er absolut ikke en ideel situation, men alligevel det bedste alternativ, fortæller 35-årige Oana fra Rumænien, der er vokset op på børnehjem:

“When I was a baby, my mother threw me away like rubbish. She send me to an orphanage. I never talked to my mother. She doesn't help me. I told my mother: 'I want to talk to you, I need a job'. She told me, not to come.”

Oana forlod Rumænien og sin 14-årige søn i håbet om at finde et arbejde. Den rejse bragte hende bl.a. igennem Italien, Portugal og England, inden hun for fem år siden kom til Danmark. Men, indtil videre har hun kun fået afslag.

“I ask a hotel close to here for a job. But, she says I need Danish card. 'We need to see your address', she said. And I must show everything. But I don't have anything,” siger Oana lettere irriteret og kigger lige frem for sig mod sønen i parken.

Livet på gaden er hårdt. Især for kvinder. Oana skifter mellem at sove på herberg og på gaden, men hun er ikke bange. Hun kender nemlig mange af folkene på gaden, og som regel passer de på hinanden. Savnet til sønnen i Rumænien og en datter i England er det værste.

Vi sidder i græsset og nyder vejret. Hun i sin pink tank-top med hænderne placeret i en hvilende position bag ryggen og jeg i skrædderstilling. I

“When I was a baby, my mother threw me away like rubbish,” fortæller 35-årige Oana fra Rumænien.

Foto: Mette Sørensen

det øjeblik vi kommer ind på hendes børn, retter hun sig op og finder mobiltelefonen frem, så jeg kan se billeder af sønnen. Han bor i en lejlighed i Rumænien med sin far. Hun taler med sin søn hver dag på skype, fortæller hun og bliver derefter stille i nogle minutter. Hun vender igen blikket ud over sønen, mens den højre hånd trommer hårdt på låret, og en tåre kigger frem i øjenkrogen. Men hun græder ikke.

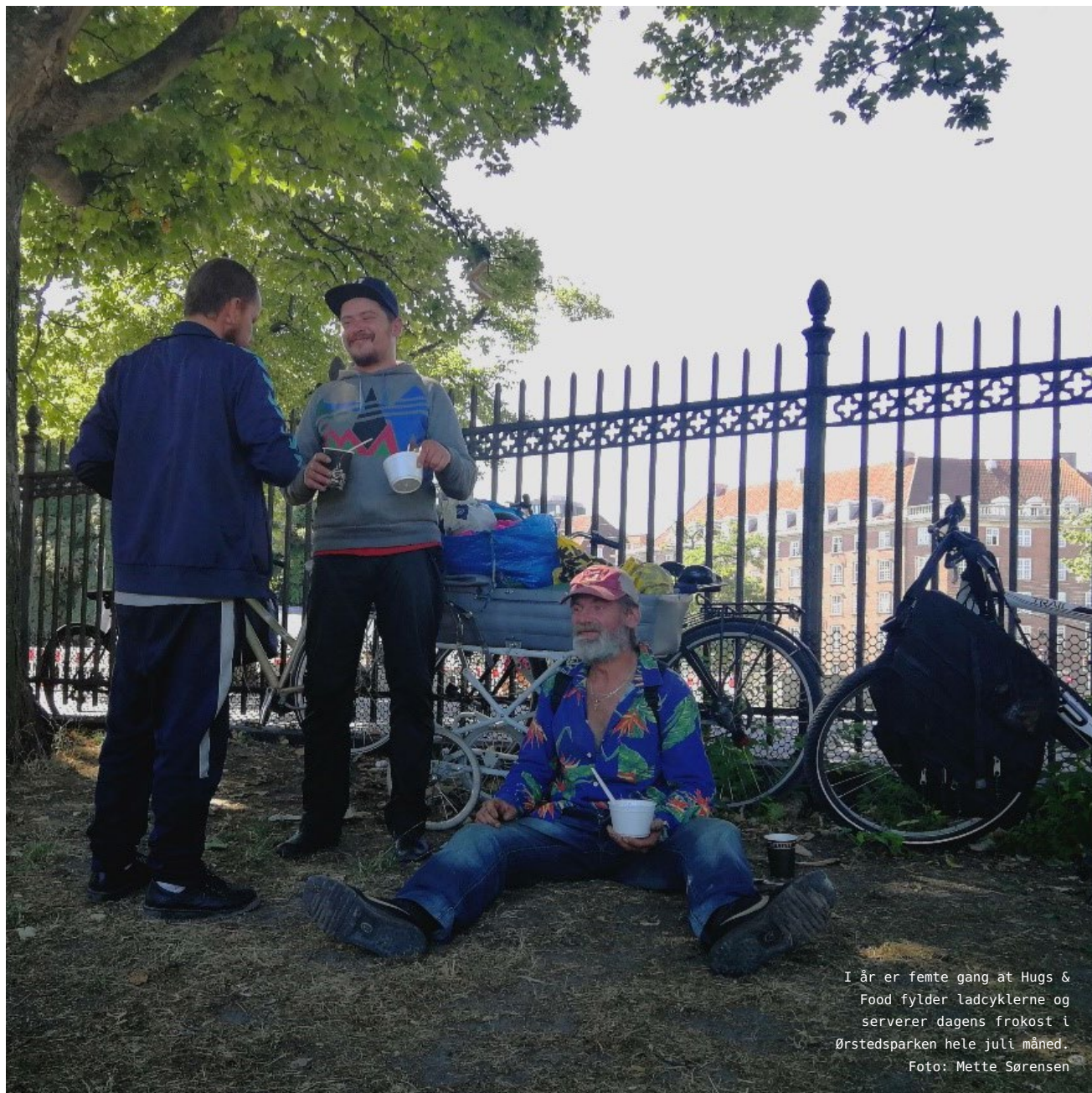
Vi forlader emnet om hendes børn og

snakker lidt om dette og hint. For at aflede tankerne. Da jeg er på vej op til Christianiacyklerne efter en kop kaffe, ringer hendes telefon. Det er sønnen, der sidder i den anden ende og har ringet til hende via skype. Oana kalder mig over, så jeg kan hilse på ham. Hans engelske er godt, og han er tydeligvis glad for at tale med sin mor.

Jeg lader dem tale i fred, men der går ikke længe, inden Oana frustreret rejser sig op for at fortælle de to socialarbejdere, Justine og Marie, at

hun vil tilbage til Rumænien. Det er noget af en drejning på 30 minutter. Inden sønnen ringede, forklarede hun, at hun ikke havde planer om at rejse tilbage til hjemlandet mod øst, men sønnens opkald har åbenbart fået hende på andre tanker.

Skrevet af Mette Sørensen, journalist i virksomhedspraktik.

I år er femte gang at Hugs & Food fylder ladcyklerne og serverer dagens frokost i Ørstedsparken hele juli måned.
Foto: Mette Sørensen

BRØD ER EN AF DE STØRSTE OPFINDELSER

Hjemmebagt frisk brød er sgu bare det bedste. Uden brød ville der ikke være mennesker

Casoullet, Langos og Brandade det er bare nogle af de retter, der er blevet serveret hos Hugs & Food siden den 28-årige kok Thomas Geipel startede i august 2018. Og det er til stor glæde for både brugerne og kokken selv. Inden Thomas pakkede køkkengrejet ud hos værestedet i Turesensgade, har han været forbi en række restaurationer, kantiner og selskabsvirksomheder, for ikke at nævne michelin-restauranten, Den Røde Cottage, hvor han blev udlært i 2014.

Hvilke overvejelser gør du dig i forhold til den mad, du laver hernede?

Som udgangspunkt vil jeg gerne lave alt mad fra bunden, og hvis der er et

eller andet jeg ikke kan nå eller ikke kan magte eller finde ud af, så laver jeg det ikke. Så det vigtigste er, at det er hjemmelavet. Jeg har også tænkt meget over det med at være hjemløs, og hvad det er de mangler, når de er hjemløse. Og det er jo et hjem. Så det skal være ligesom at komme hjem, når de spiser min mad. Det er også derfor, at jeg ikke bruger vildt mange opskrifter, for jeg kan godt lide, at det bliver lidt forskelligt, selv når jeg laver de samme retter. For jeg tror, at det giver et lidt mere levende udtryk. Det er det personlige præg, jeg godt kan lide. Jeg tror, man kalder det comfort food, det jeg laver her. Det skal ikke kunne noget vildt. Det skal bare smage godt og mætte rigtig meget. Jeg laver også fed mad,

fordi det mætter på en helt anden måde og smager på en helt anden måde. Man kan sagtens lave mættende og smagfuld mad uden fedt, men fed mad har bare en tyngde, som jeg tror er rigtig god for dem, der kommer her. De overlever på gaden, og de sover på gaden i kulde, så de skal have nogle kalorier. Især om vinteren.

Du laver også brød fra bunden. Hvad betyder det for dig, at det er lavet fra bunden? Det ville jo være nemt, bare at gå ud og købe brød?

For mig er brød en hel verden for sig selv, og det kan noget, som ingen anden madvare kan. Godt brød spreder en meget speciel form for glæde hos os alle

Hjemmebagt brød er en fast del af måltidet i Hugs & Food. Nogle nyder det til maden, mens andre tager det med og gemmer det til senere, da det ikke er alle, der får aftensmad.

sammen, fordi næsten alle mennesker elsker brød. Og hjemmebagt frisk brød, det er sgu da bare det bedste. Og så er der bare det, at godt brød til god mad, det fuldender et måltid. Jeg tror også, det giver en grundlæggende menneskelighedsfølelse. Fordi det er så menneskeskabt. Det er en proces, som er opfundet for sindssygt lang tid siden. Uden brød ville der ikke være mennesker. Så ville vi ikke have overlevet, tror jeg. Så jeg synes, der er noget rigtig jordnært og menneskeligt over brød. Alle lande og alle steder, hvor mennesker kommer fra, har de deres måde at lave brød på. Brødet er ligesom det eneste, der går igen alle steder. Der er også noget ernæringsmæssigt i brødet, som jeg interesserer mig meget for. For det første mætter det meget. Hvis man bare tager noget hvidt mel, noget gær og noget vand, så er det klart, at man får et resultat ud fra hvilken energi, man lægger i det. Men, hvis man gør det ordentligt, og lader det hæve over lang tid – jeg bruger selv en surdej, som gør en kæmpe forskel for brødet – så får man bare et helt fantastisk resultat, som jeg også tror er rigtig sundt for brugerne. For det er ikke kun rent rått næringsstof, man overlever på, man overlever også på at spise noget, som gør en glad. Og så er der også nogle fordele at hente ved surdejsbrød. Alt sådan noget med, at

det nedbryder gluten, så vi bedre kan optage det. Der er flere vitaminer og mineraler og bakterier i surdejsbrød, som man ikke får fra brød med den der grå klump gær i. Det er så fascinerende, og det har vi bare lavet i 5000 år. Brød er en af de største opfindelser. Det slår computeren og alt muligt andet med længder.

Af Mette Sørensen

Thomas er uddannet kok og blev ansat i Hugs & Food i august 2018.

"Jeg føler, at jeg med mit arbejde hjælper Justine og Marie, og på den måde hjælper hele hjemløse situationen," siger ungarske Juhasz (43), der er ansat som bruger i arbejde i Hugs & Food.

PROJEKT ”BRUGER I ARBEJDE” GIVER INDHOLD OG MOD TIL AT DRØMME

Efter to år som en del af ”Bruger I Arbejde” føler Juhasz ikke alene, at han vasker tallerkener og gulve, men også at han bidrager til Hugs & Foods’ mål om at hjælpe de mest udsatte hjemløse i København

Af Mette Sørensen

For ungarske Juhasz (43) giver arbejdet hos Hugs & Food indhold i tilværelsen. Vi sidder i Juhasz’ frokostpause og taler om, hvad det prisvindende projekt ”Bruger I Arbejde” betyder for ham. Det foregår på gebrokkent engelsk og med hjælp fra Google Translate og fagter, men det er helt tydeligt, at jobbet som køkkenmedhjælper og rengøringshjælp er vigtigt for ham:

”Jeg kan godt lide mit arbejde. Det er både rart og roligt. Jeg kan godt lide rutiner, og når jeg gør rent, slapper jeg af og det negative går væk”.

Formålet med projektet er at yde en form for selvhjælp, så den ansatte bruger er ude af hjemløshed inden for det første år, da arbejdet kan hjælpe brugeren til at blive selvforsørgende. I dag sover Juhasz heller ikke på gaden, men har et midlertidigt botilbud på et herberg, og målet er at han på sigt får sin egen bolig. Selvom Juhasz normalt ikke er så glad for opvasken derhjemme, er det ikke så slemt hos Hugs & Food:

”Normalt kan jeg ikke lide opvask, men med maskinerne i køkkenet, kan jeg godt lide det. Så er det lettere, og jeg kan godt

lide spulearmen, for så bliver alt rent. Og så kan jeg godt lide mine kollegaer. De er meget hjælpsomme og viser mig, hvor tallerkenerne skal stå og spørger, hvordan jeg har det”.

De 12 timers arbejde om ugen er et vigtigt afbræk i en ellers triviell hverdag, hvor der ikke sker så meget, siger han:

”Det er meget rart, at have en pause om lørdagen og søndagen, men hvis jeg har for meget pause, f. eks. to uger, så er det for meget. Jeg laver ikke så meget selv. Når jeg har weekend, går jeg på internettet, men hvad kan jeg ellers lave? Det er god rutine, at cykle til arbejde. Så går tiden hurtigere”.

Derudover har jobbet givet et tiltrængt boost til selvtilliden, og selvom Juhasz ikke umiddelbart har lyst til at tale om fremtiden, får han alligevel sat et par ord på, hvad han drømmer om:

”Jeg tænker ikke på fremtiden, eller hvad den indebærer. Det er måske ikke så godt, men hvad kan jeg gøre”, siger han med et skævt smil, og fortsætter: ”Men jeg vil gerne lære nogle flere kompetencer, måske sproglige kompetencer. Hvis jeg

havde penge, ville jeg gerne lære engelsk. Og blive tolk. Men det er dyrt. Og lige for tiden har jeg ikke så mange penge. Når jeg har betalt husleje, cigaretter og mad, så har jeg kun 100-200 kr. tilbage”, siger han, og i samme øjeblik kommer en af de andre brugere prikker ham på skulderen og beder om at låne en cigaret.

Efter knap to år som en del af ”Bruger I Arbejde” føler Juhasz ikke alene, at han vasker tallerkener og gulve, men også at han bidrager til hele Hugs & Foods’ mål om at hjælpe de mest udsatte hjemløse i København:

”Jeg føler, at jeg med mit arbejde hjælper Justine og Marie og på den måde hjælper hele situationen,” siger han afslutningsvist.

I september 2018 deltog Hugs & Food i projekt UDEFOR's nattetælling af hjemløse, der overnatter udenfor i København. Under forberedelserne fandt Justine en forladt teltlejr.

JEG VIL ALDRIG HELT FORSTÅ HVORDAN DET ER AT LEVE PÅ GADEN

Hvordan er det at være hjemløs? Hvordan er det at leve på gaden? Ikke at have et sted, hvor man kan lukke en dør og bare være sig selv? De hjemløse fortæller mig tit, at jeg ikke kan vide præcis, hvordan det er. Det skal prøves på egen krop.

Af Justine Mitchell

Jeg har mere end otte års erfaring med arbejdet med mennesker, der er ramt af hjemløshed. Jeg har knyttet talrige relationer, lyttet til uendeligt mange livshistorier og mange gange stået på sidelinjen til en nådesløs deroute med misbrug af alkohol og stoffer. Jeg har fulgt adskillige det sidste stykke tid af deres liv og måtte begrave et par. Men trods det barske indblik giver det mig alligevel ikke retten til at sige, at jeg ved, hvordan det er at leve som hjemløs.

Alle har brug for et sted at høre til – og et toilet

Som de sidder der med deres kaffe, pænt klædt og med sølvgråt hår – den ene mand med et flot hvidt skæg – minder de mig om min far. De er begge

i pensionsalderen, og hvis jeg ikke kendte lidt til deres baggrund ville det umiddelbart ikke falde mig ind, at de er eller har været gadesovere.

”Det er noget af det mest ydmygende der kan ske”, siger den ene mand. Vi sidder og nyder den sidste kop kaffe inden lukketid, mens regnen siler ned udenfor, vi taler om deres erfaringer fra livet på gaden. ”Jeg plejer, at sige til folk, at jeg er sikker på at alle hjemløse har prøvet det mindst en gang”, fortsætter den anden, mens han kigger mig i øjnene. ”Jeg taler om at skide i bukserne”, tilføjer han i et lidt højere tonefald for at være sikker på, at jeg er helt med. Vi snakker om, hvorfor det er så vigtigt for hjemløse

altid at have et par rene underbukser og to par strømper på sig. Jeg skynder mig at tilføje, at de fleste vel har prøvet at være så syge, at de ikke er herre over deres egen krop.

Som hjemløs er man overladt til at bruge de toiletter, der er ved de sociale tilbud, biblioteker eller de få offentlige, der er tilgængelige – men man skal først og fremmest vide, hvor de er. Hvis uheldet pludselig er ude, og man – som mange hjemløse – kun har det tøj, man står og går i, er der ikke meget andet at gøre end at forsøge at fjerne sporene ved at rense bukserne så godt man kan i en håndvask og vaske sig med den håndsæbe, man måske er så heldig stadig er i sæbebeholderen. Den

ene mand fortæller mig, at han en gang var så syg, at det skete for ham, og fordi han kun havde de bukser, han havde på, og derfor ikke kunne skifte, var han nødt til at gå med med brune spor ned af buksebenene, indtil han kunne komme i bad og få vasket tøjet. ”Det stank! Jeg vidste det da godt selv, men hvad skulle jeg gøre?!”. Han fortæller det med sådan en indlevelse, at jeg følelsesmæssigt kan identificere mig med den ydmygende oplevelse, det må være. Jeg græmmer mig ved tanken.

Ved Hugs & Food har vi et dybtfølt ønske om, at de hjemløse, der kommer ved værestedet, får oplevelsen af, at det er mere end blot et socialt tilbud, hvor de kan få et gratis måltid. Vi ved udmærket godt, at vi højst sandsynligt ikke kan ændre deres livssituation, men vores erfaringer siger os, at det at føle, at man hører til et sted, har en meget stor betydning for alle mennesker. De mennesker, jeg møder i mit arbejde, lever en ofte isoleret tilværelse, marginaliseret og udstødt fra det øvrige samfund, hvor det er hverdag,

at man ikke har de samme muligheder eller rettigheder, som andre borgere.

Tilstanden om dagen afhænger af natten Ved Hugs & Food i Turesensgade er der en åben-dør-politik, som betyder at de hjemløse kommer direkte fra gaden. Vi møder de hjemløse i et meget begrænset tidsrum om formiddagen, men deres tilstand og humør er præget af natten og hvordan de mange timer på gaden har været. Vores hverdag er sjældent ens og vi ved aldrig, hvad dagen bringer. Derfor handler det sociale arbejde i høj grad om stabilisering, og at de skal forlade værestedet i bedre stand end da de kom.

Når vi åbner dørene klokken 11.00 er der som regel en lille gruppe af hjemløse, der venter udenfor – klar til en kop kaffe eller til at få en af de to bløde lænestole, hvor man kan få et par timers søvn. Men der er også dage, hvor der sidder en på bænken overfor og venter på, at vi møder ind på arbejde, en time før vi åbner. Det plejer at være et dårligt tegn. Nogle

gange har vedkommende siddet der i flere timer. Måske udskrevet direkte fra en indlæggelse på hospitalet, måske stadig i hospitalstøj og med bare fødder i de slidte kondisko. Ikke udskrevet til en herbergsplads, men til ingenting på grund af manglende rettigheder, som udenlandsk hjemløs i København. For ”god” til at optage en varm seng på hospitalet og for syg og svag til at være på gaden og fortsætte med det velkendte liv. Men så er det godt, de søger hen til os. En madras bliver redt op, og mens vedkommende får sig et par tiltrængte timers søvn, kæmper vi en kamp mod uret for at finde på en løsning, så vi ikke skal sende ham eller hende på gaden igen kl. 15.00, når vi lukker.

Ofte er det akut, når de dukker op uden for åbningstiden. Det kan være i forbindelse med et overfald, hvor vedkommende har været udsat for vold og derfor søger hjælp. Skammen fylder så meget, at den hjemløse ikke vil have, at de andre brugere ser det forslåede ansigt og det blodige tøj. Når de kommer

alene enten tidligt om morgenen eller sent om eftermiddagen, er der mere tid til omsorg. Vi får vasket skrammerne, og jeg har efterhånden opbygget en respektabel nødhjælpskasse, der indeholder det meste, så vi kan forbinde og lægge plastre indtil en fagperson kan kigge på det. Nogle gange er der behov for at vi vasker tøjet, og imens vaskemaskinen kører, er der tid til at ryge en cigaret og snakke om nattens umotiverede overfald. De hjemløse vil sjældent anmelde volden til politiet – for mange dårlige erfaringer og frygten for ikke at blive taget alvorligt fylder. Nogle gange lykkes det os at overtale vedkommende og så forsætter arbejdet på en nærliggende politistation. Vi tager primært med som moralsk støtte, og det oplever vi er en stor hjælp for den enkelte.

Dagligt forsøger mine kollegaer og jeg at dække de mest basale behov hos nogle af de allermest udsatte hjemløse. En vigtig indsats er hjælp til, hvad vi kalder for ”egenomsorg”. At hjemløse får et tiltrængt fodbad, får klippet

tånegle, får et par rene sokker eller underbukser, tøjvask, nyt tøj eller hjælp til at få klippet det lidt for lange hår eller skæg. Jeg oplever, at de fleste er flove over at lade os hjælpe med det slags. Det er på en måde for intimt at lade et andet menneske komme så tæt på en, når man ved, hvor meget man lugter. Men når først de har accepteret mit ofte lidt insisterende tilbud om at lade mig hjælpe, så fylder følelsen af velvære mere end skam. Det er omsorg at klippe tånegle på et andet menneske, der ikke selv har overskuddet. Fødderne bærer præg af at have gået mange kilometer hver eneste dag i et par strømper, der hverken er blevet vasket eller skiftet i flere måneder. Men frem for alt er det nødvendigt. Det skal gøres. Og nu blev det mig, fordi jeg tilbød det.

Hjemløse er så afhængige af den hjælp, de kan få ved de sociale tilbud. Det kræver ressourcer at kunne koordinere sin dagligdag bedst muligt, så man kan få mad, et bad, vasket tøj, lægehjælp eller en soveplads inden døre. Man skal være på bestemte steder på præcise

tider, ellers er et socialt tilbud måske lukket, eller man kommer for sent til at blive skrevet op på en badeliste. Det er enormt stressende og krævende både fysisk og mentalt. Risikoen for at få stjålet alle sine ejendele er stor, når man opholder sig på gaden. En god sovepose er dyr, og mister man den betyder det måske flere nætter uden, indtil man får skaffet en ny fra en af de velgørende organisationer.

Hvordan det føles, forstår jeg ikke. Jeg forstår ikke, hvordan det er at leve på gaden, hvordan det er, ikke at have et sted, hvor man kan lukke en dør og bare være sig selv. Hvordan det er at lægge sig til at sove ude uden en sovepose, men med angsten for overfald. Hvordan det er ikke at have adgang til et toilet, mad eller et bad. Jeg kommer heller aldrig til helt at forstå, at vi – i et samfund som vores – ikke er i stand til at skabe bedre vilkår for de mennesker, som falder udenfor.

Oprindeligt publiceret i oktober 2018 i projekt UDEFORS nyhedsbrev

KURSEN VAR SAT PÅ SANDMANDENS KUTTER

Når tiden og økonomien tillader det, lægger vi nemlig vægt på at brugerne i Hugs & Food får nogle oplevelser væk fra værestedet og gaden

Af Marie Christiansen

Mens solens stråler bragede ned fra en skyfri himmel, tog jeg fredag den 13. juli på fisketur med fem brugere og Per fra projekt UDENFOR. Når tiden og økonomien tillader det, lægger vi nemlig vægt på at brugerne i Hugs & Food får nogle oplevelser væk fra værestedet og gaden, og fisketuren på Øresund er en af de mange ture, som vi bruger i det sociale arbejde.

Vi startede dagen kl. 7.00 på Nørreport station og satte i samlet flok kurs mod Vedbæk og fiskekutteren

Sandmanden. I de tidlige morgentimer var stemningen en anelse døsigt, men der var ingen tvivl om, at brugerne var spændte på udflugten. Glemte kompetencer vendte tilbage i takt med at fiskene blev hevet ombord på kutteren.

Det afgrænsede rum på kutteren, den bagende sol og rolige sø viste sig at være nogle fantastiske rammer væk fra gadens stress og jag, om end kun for nogle timer. Med fiskestangen i hånden udviklede de rutineprægede kast og træk sig næsten meditativt,

og indimellem sludren, røverhistorier fra de syv have og frokost, faldt der ro over selskabet.

På trods af sprogbarrierer, dels mellem brugerne og Per og jeg og dels brugerne imellem, blev der kommunikeret gevaldigt med kropssproget. Det var tydeligt at flere af brugerne havde fisket før. Selvom de ikke kunne fortælle det med ord, kunne det ses ved den elegante måde linen blev kastet ud, og den håndfaste måde hvorpå fisken blev taget af krogen.

Udflugter som fisketuren i sommeren 2018 er med til at give brugerne nogle positive oplevelser, der både styrker selvtilliden, fællesskabet og vores relation til brugerne.

Lynhurtigt kom brugernes kompetencer i spil, og det var dem, der for en stund ledede slagets gang og viste Per og jeg, hvordan fiskeri skal gribes an. Den ulige magtbalance, som uundgåeligt opstår i relationen mellem os som socialarbejdere og brugere blev i et øjeblik udlignet, ja måske ligefrem vendt på hovedet. Og det er helt tydeligt, at sådan et øjeblik er en positiv oplevelse i brugernes hverdag.

Foruden et skud selvtillid giver ture som fisketuren i juli måned også mulighed for at deltagerne danner nye sociale relationer imellem hinanden, og det er med til at mindske social isolation. Fællesskabet på båden nåede længere ud end til rælingen, da de 18 torsk fra dagens fangst blev rensset og tilberedt udelukkende af brugerne tilbage på Hugs & Food. De var så godt fileteret, at vores professionelle kok Thomas bad om få demonstreret fileteringen. Senere samme aften kunne vi nyde resultatet af dagens fangst over en middag, som tre af deltagerne selv havde forberedt.

Der er ingen tvivl om, at udflugter som fisketuren i sommeren 2018 er med til at give brugerne nogle positive oplevelser, der både styrker selvtilliden, fællesskabet og vores relation til brugerne. Det er uundværligt, og vi glæder os til mange flere ture i 2019.

Det afgrænsede rum på kutteren, den bagende sol og rolige sø viste sig at være nogle fantastiske rammer væk fra gadens stress og jag.

PORTRÆT AF EN FRIVILLIG: DET ER SPÆNDENDE OG MENINGSFULDT

Af Mette Sørensen

Clara på 23 år har været frivillig hos Hugs & Food i to år og fortæller her om mødet med nogle af de mennesker, der kommer ved Hugs & Foods

Fortæl lidt om din baggrund, og hvorfor du blev frivillig i Hugs & Food

Jeg studerer teologi. Før jeg startede på mit studie arbejdede jeg i Helligåndskirkens Børnehaven, som jo er er tilknyttet Helligåndskirken. Og de ville starte et suppekøkken op for hjemløse og for folk, som ikke har så meget. Det blev ikke til så meget, men jeg var med til opstarten, og så kom Justine ud og fortalte om Hugs & Food og om, hvad de laver der. Og så synes jeg det lød helt vildt spændende og meningsfuldt, og så startede jeg.

Har du kunne koble dit teologistudie til dit frivillige arbejde?

Jeg tror egentlig at mit frivillige arbejde hos Hugs & Food har haft betydning for mit valg af studie. Jeg havde lidt valgt det allerede, men det frivillige arbejde

var klart inde over, for jeg synes, man kan se, at kirken kan træde til nogle steder, hvor resten af samfundet svigter. Hugs & Food ligger jo under Domkirken, og der er ikke så mange steder, som tager imod hjemløse, som ikke er registrerede.

Hvad betyder Hugs & Food for dig efter to år som frivillig hos dem?

Jeg elsker bare at komme på arbejde. Det er så hyggeligt. Det er et enormt rart rum at være i. Det kan godt lyde hårdt, når man fortæller om det, fordi det er gadens dårligste brugere, der kommer der. Og selvfølgelig kan der opstå problemer og konflikter, og der er også hårde situationer, men mange af brugerne kender jeg jo rigtig godt efterhånden, fordi jeg har arbejdet der i to år. Så man får virkelig også

en relation til dem, der kommer hos værestedet.

Hvad betyder frivillighed for dig i det hele taget?

Jeg kalder det her ligeså meget for mit arbejde, som det arbejde, hvor jeg tjener penge. Fordi jeg synes det er spændende, og fordi jeg godt kan lide det. Tit når folk tænker på frivilligt arbejde, så tror jeg, de også kommer til at tænke på noget, man gør, fordi man skal, eller fordi man skylder samfundet noget. Skylder verden at være god. Men jeg tror slet ikke, at man kan være frivillig på den baggrund. Jeg tror, at det også skal give næring til ens eget liv. Og det gør det bare i så høj grad at være hos Hugs & Food. Det er virkelig nærende i mit liv at få lov til at være der.

Hvad lægger du i dit job som frivillig?

For mig handler det meget om at give et pusterum og en pause fra det hårde liv, brugerne lever, så de kan komme ned og føle, at de kan have en normal og rar samtale med en ung studerende, og at der ikke er et skel mellem dem og resten af verden, som jeg tror, man ellers kan føle, når man går på gaden. Mennesker ser jo ikke en på samme måde, som de ser folk, der kommer ud af Magasin med 25 indkøbsposer. Så det der med at få lov til at føle sig lidt normal og få lov til at spise lidt mad, drikke en kop kaffe, spille et spil, have en samtale og få lov til at få en pause fra den virkelighed, de også lever i, det tror jeg betyder meget.

Er der en situation eller en oplevelse hos Hugs & Food, som står særligt klart hos dig?

Jeg synes, der er mange fine situationer, men der var en periode af mit liv, hvor tingene var lidt hårde. Og så var der to brugere, som tre uger i træk spurgte ind til, om jeg var okay, fordi jeg så lidt træt og slidt ud. Jeg synes, det tydeligt viser, at det er en gensidig relation. Selvfølgelig er det arbejde, men de giver også noget tilbage. Jeg synes også, det viser, at det ikke er et forhold, hvor man som frivillig står oppe og rækker en hånd ned, men at man er i øjenhøjde med de mennesker, man skal hjælpe.

Kan du bruge dit arbejde uden for værestedet?

Ja, jeg kan mærke, at der sker noget, i den måde jeg ser verden på. Det er ikke så opdelt mere, at der er folk, der bor på gaden, og så er der alle de "normale" mennesker. Der er nogle problemer, som jeg tror er ret almenmenneskelige, som er fælles for os alle... Fx spørgsmålet om ens selvbillede, sin plads i verden og spørgsmålet om, hvorfor jeg er her og sådan nogle ting. Som på den ene side er helt forskellig for brugerne, og for folk, som ikke er i samme sociale situation, men som alligevel er noget som alle mennesker går med, tror jeg. Og så bliver skellet mellem hvor mennesker er henne i verden ikke så stort. Det er virkelig noget, jeg har fået med fra Hugs & Food.

TID TIL FORDYBELSE

I en tid hvor vi konstant er på farten og bombarderes med information er tid til fordybelse en luksus. Og her passer podcasten som medie perfekt

Af Mette Sørensen

Som tidligere radiojournalist kunne jeg ikke stå for tilbuddet, da Justine og Marie spurgte, om jeg havde lyst til at lave en podcast sammen med dem i november. Det blev til fire afsnit om hjemløshed, der udkom på Hugs & Foods Facebookside hver søndag i december. Vi blev hurtigt enige om, at emnet skulle være ”ekspert i eget liv”, og at historierne skulle fortælles af hjemløse og ikke om hjemløse. Derfor talte jeg med Steen, Jonathan og Klaus, der alle har hjemløshed tæt inde på livet samt Steffen Ringgaard Andresen, der er sognepræst i Vor Frue Kirke, som er sognekirke for Københavns hjemløse. Alle deler de ærligt ud af deres oplevelser med hjemløshed og sætter ord på, hvad de gør sig af tanker for fremtiden og livet generelt.

Det har været en fantastisk oplevelse at blive lukket ind i nogle meget personlige fortællinger, og jeg har lært så meget af deres forskellige historier. Selvom hvert afsnit danner ramme om individet og hver deres egen historie, har de alle én ting til fælles. Alt imens de fortæller om kampen for overlevelse på gaden, der er fysisk udmattende, er det tydeligt, at det hårdeste er mødet med andre mennesker, som ikke er hjemløse. Hver og én kredser de om ønsket om at blive anerkendt som menneske, før de bliver dømt som hjemløs – deraf titlen på podcasten ”Først og fremmest er jeg et menneske”. Og hvis der er noget jeg håber lytteren tager med sig, så er det lige præcis ønsket om anerkendelse, som vi vel alle i bund og grund søger.

Jeg håber, at denne podcast kun er en af mange, der udgives i Hugs & Food regi. For modtagelsen har været fantastisk – lige fra delinger og likes på Facebook til direkte feedback fra blandt andet Maan Rental, der har givet os gratis adgang til deres lydudstyr.

Ligesom Steen, Jonathan, Klaus og Steffen skal have en kæmpe tak for at have mødt mig med åbne arme og delt ud af deres tanker, skal Maan Rental have tak for at stille udstyr til rådighed. Hver og én har de bidraget til at muliggøre en original podcast, der giver et ærligt og nyt perspektiv på hjemløshed.

Podcasten ”Først og fremmest er jeg et menneske” af Mette Sørensen kan lyttes til på www.hugsandfood.com

VI TAGER AFSKED PÅ HVER VORES SPROG

*På et tidspunkt puster hun på min hånd for at give den luft,
da den er blevet helt svedig*

Af Justine Mitchell

Klokken er halv fem om morgenen og på min mobiltelefon står der på vejruddisgen, at det er minus tre grader. Det er mørkt men himlen er helt stjerneklar. Jeg står og venter på en taxa, der skal køre mig fra min bopæl til en Natcafé for kvinder på Vesterbro. Forude venter en lang arbejdsdag men også en helt særlig følgeopgave. Jeg skal i samarbejde med en kollega fra Hjemløseenheden følge en ung kvinde, der er udviklingshæmmet, til et andet europæisk land hvor hendes familie venter hende. Jeg har mødt kvinden i mit arbejde fordi hun var havnet i hjemløshed i København, sårbar og meget udsat.

Hun har ikke meget bagage med sig, som hun står der udenfor Natcaféen og siger farvel til en medarbejder, der tager sig god tid til afskeden. Hun knuger den lille lilla plastik dametaske i hænderne imens jeg tager den anden lille taske med hendes Ipad. Det er de eneste ejendele hun har. Vi sætter os ind i taxaen på bagsædet og jeg hjælper hende med at få sikkerhedsselen på, min kollega sidder på forsædet og vi kører til Kastrup lufthavn.

Det er tydeligt at hun er meget nervøs for at flyve. Hun taler og peger ud mod flyene der holder stille. Vi står

ved siden af hinanden og kigger ud på landingsbanen. Hun taler ikke et sprog jeg kan forstå men alligevel har vi en god kontakt, jeg husker at smile mere end jeg plejer og beroliger hende med mit kropssprog. På et tidspunkt får jeg også sagt på dansk, at det nok skal gå. Jeg tror hun forstår, hvad jeg mener.

Det er første gang hun skal flyve og alting virker meget fremmed for hende. Jeg kan mærke at hun er utryk og jeg rækker hende min hånd. Under hele flyveturen holder hun min hånd, nogen gange knuger hun den så hårdt at fingrene blive hvide. Jeg peger på dem med den anden hånd og hun løsner taget, vi kigger på hinanden og smiler. På et tidspunkt puster hun på min hånd for at give den luft, da den er blevet helt svedig. Hun vil slet ikke kigge på det lille flyvindue af skræk og jeg trækker for, hun holder sine øjne lukket det meste af de tre timer. Det er landingen der er værst. Hun græder og holder sig for ørene, og til sidst lægger jeg begge mine arme om hende og holder hende ind til mig. Det hjælper og jeg kan mærke at hendes åndedrat bliver langsommere.

Vi får taget afsked med et langt knus og vi taler på hvert vores sprog. Alligevel forstår vi at vi har delt en oplevelse, som vi begge vil huske. Jeg vender

mig om en sidste gang og vinker til en kvinde, der sender mig et stort smil.

En lang arbejdsdag er veloverstået, femten en halv time senere, og endnu et menneske er hjulpet fra København og til bedre muligheder, ud af hjemløshed og til sin familie. Det føles tilfredsstillende at kunne yde den nødvendige hjælp også selvom opgaven kræver planlægning, forberedelse, samarbejde med diverse instanser og samarbejdspartnere samt flere måneders relationsarbejde. Men det er nu lykkes.

Borgerrepræsentationen besluttede i forbindelse med vedtagelsen af budgetaftalen for 2015 at afsætte 3,5 mio. kr. til et transitprogram for særligt udsatte migranter med lovligt ophold i Danmark. Heraf blev 1 mio. kr. afsat til en styrkelse af Socialforvaltningens eksisterende transitindsats for målgruppen i form af hjælp til tilbagevenden til hjemlandet. De resterende 2,5 mio. kr. blev afsat til en §18-særpulje for 2015 til fordeling blandt frivillige organisationer, der ønsker at bidrage til et transitprogram for målgruppen. Transitprogrammet forventes afsluttet ved udgangen af 2019.

Støt Hugs & Food - giv et fast månedligt bidrag

sms HUGS til 1272

så hjælper du os med at hjælpe udsatte hjemløse i København

Hugs & Food
Turesensgade 21, kælderen
1366 København K

hugsandfood.com
facebook.com/hugsandfood
instagram.com/hugsandfood